

Březen 2020

Zajímavost

...

Nejdiskutovanějším tématem v těchto dnech je bezpochyby koronavirus.

Naše advokátní kancelář se začala touto problematikou zabývat z pohledu práva.

Článek naší kolegyně

Mgr. Natálie Ivanovské na téma: „**Koronavirus z pohledu pracovního a závazkového práva**“ můžete již nyní nalézt na právním portálu

www.pravniprostor.cz

Vážení klienti,

i tento měsíc se Vám do rukou dostal oběžník naší advokátní kanceláře, prostřednictvím kterého Vás pravidelně informujeme o právních aktualitách a nejdůležitějších změnách v právní úpravě.

Placení soudních poplatků neodmyslitelně patří k naší právní praxi, a je proto nutností Vás předem informovat o možném plošném zvyšování soudních poplatků, jejichž výše se mnohdy zvedne až na dvojnásobek. Doufáme aspoň, že toto zvyšování poplatků přispěje k menší vytíženosti soudů a jejich obecnému zrychlení.

Další článek je zaměřen na institut hromadných žalob, který zatím v českém právním prostředí neexistuje, avšak to se může již brzy změnit.

Poslední článek věnujeme plánovaným změnám v exekučním řádu, které by mohly značně ztížit vymáhání některých pohledávek.

Za celou naši kancelář Vám přejeme klidné prožití prvních jarních dnů!

Mgr. Robert Tschöpl, advokát



Březen 2020

Plošné zvyšování soudních poplatků

Některá soudní řízení by se už v první polovině roku 2020 mohla prodražit s ohledem na plánované zvyšování soudních poplatků - někdy dokonce až na dvojnásobek. Návrh na zvýšení soudních poplatků již byl podpořen vládou a novela ministerstva spravedlnosti míří do Poslanecké sněmovny. Novela se týká vybraných poplatků, přičemž ministerstvo svůj krok zdůvodňuje tím, že **poslední plošné zvýšení poplatků nastalo v roce 2011**. Vyšší částky by měly dle resortu lépe odrážet aktuální podmínky, jelikož od roku 2011 došlo k výraznému navýšení platů obyvatelstva. Ministerstvo z nově stanovené výše poplatků předpokládá příjmy ve výši 570 mil. Kč ročně.

Dle ministerstva je účelem soudních poplatků především regulovat přístup k soudu. Na jednu stranu by neměly bránit k přístupu ke spravedlnosti, ale zároveň musí být jejich výše nastavená tak, aby neumožňovala zneužívání soudní moci a podávání žalob mající malou, či téměř žádnou šanci na úspěch. V neposlední řadě by soudní poplatky měly reflektovat životní úroveň a motivovat strany k řešení svých sporů mimosoudní cestou. Neméně důležitým účelem soudních poplatků je přinejmenším částečně pokrýt chod soudního systému státu, jenž se stává neustále nákladnějším.

„Poplatky se nezvedaly již devět let, mezitím se ceny všeho pohybují úplně někde jinde. Soudní poplatky už neodpovídají ekonomické realitě...“ zdůvodňuje nutnost návrhu novely zákona ministryně spravedlnosti Marie Benešová.

Na dvojnásobek ze současných 1.000 Kč se mají zvýšit poplatky za zahájení sporu, ve kterém jde o méně než 20.000 Kč, jelikož se právě počet těchto tzv. bagatelních sporů značně navyšuje. U sporů s předmětem do 40 mil. Kč se jako doposud hradí poplatek ve výši 5 % ze sporné částky, přičemž nově by k tomuto měly přibýt ještě 2.000 Kč navíc. Určení vlastnictví podraží ze současných 2.000 Kč na 4.000 Kč. Dvojnásobnému zvýšení se nevyhne ani poplatek za žalobu na obnovu řízení či za podání kasační stížnosti, který vzroste na 10.000 Kč. Budete-li se domáhat zrušení rozhodčího nálezu, pak nově zaplatíte 6.000 Kč místo současných 3.000 Kč. Často využívaný návrh na vydání elektronického platebního příkazu podraží z dosavadních 400 Kč a 800 Kč rovnou na částku 1.500 Kč podle výše požadované částky.

Ministerstvo si zvýšením poplatků slibuje především zvýšení počtu mimosoudně vyřešených sporů, čímž má dojít k „úlevě“ přetížené justice. Bude-li tomu skutečně tak, to ukáže až čas.

Březen 2020

Zavedení hromadných žalob již brzy v ČR?

V uplynulém roce bylo značně diskutováno téma návrhu **zákona o hromadných žalobách**. Tento návrh již schválila vláda a nyní míří do parlamentu. Zákon o hromadných žalobách by měl v budoucnu usnadnit jednotlivcům vymáhat nároky v zanedbatelné výši, které jednotlivci v obavách z nákladného a dlouhého soudního řízení raději vůbec nevymáhají.

Návrh rozlišuje řízení přihlašovací a řízení odhlašovací. **Odhlašovací hromadné řízení** je určeno pro situace, zejm. pokud existuje jasně ohraničená skupina více než 50 osob s obdobnými nároky. Jednotlivci jsou do takového řízení zahrnuti jako účastníci automaticky s tím, že se z řízení mohou fakultativně odhlásit. **Do přihlašovacího řízení** se musí jednotlivci naopak aktivně přihlásit. Podle návrhu bude odhlašovací hromadné řízení ve vztahu speciality vůči přihlašovacímu řízení, tedy odhlašovací řízení se povede pouze, pokud pro něj budou splněny zákonné podmínky, jinak se povede přihlašovací řízení. Procesní subjekty jsou v hromadném řízení **zastoupeni správcem skupiny**, který činí v řízení veškeré procesní úkony. Za zastupování v hromadném řízení náleží správci odměna až do výše 25 % přisouzeného plnění. Zda se nějaké hromadné řízení vede a zda je možno se do něj přihlásit nebo naopak se z něj odhlásit, se jednotlivci dozví z rejstříku hromadných žalob, což je plánovaný volně dostupný rejstřík.

Návrh zákona se při tvorbě dočkal značné kritiky z řad vědecké obce i Nejvyššího soudu. Kritici upozorňují zejména na skutečnost, že návrh umožňuje žalobci získávat za svoji činnost odměnu a tudíž hrozí, že správci budou tuto činnost spíše než z důvodu chránění práv jednotlivců u soudu vykonávat za účelem dosažení zisku. Kritizován je i zákonem zaváděný institut **řízení o zpřístupnění důkazního prostředku**, který umožňuje oběma procesním stranám hromadného řízení domáhat se po druhé straně zpřístupnění důkazu jako například sdělení důležitých informací. Je zde obava, že by tento institut mohl být zneužitelný například pro účely průmyslové špionáže.

Závěrem je možno říci, že není zcela jasné, zda zákon najde uplatnění v českých podmínkách, neboť není možné předběžně určit, zda o žaloby bude zájem mezi spotřebiteli, kterým je zákon primárně určen. Je ale možné, že se k zákonu sejde v parlamentu řada pozměňovacích návrhů a konečná verze zákona může být po skončení legislativního procesu od navrhovaného znění zcela odlišná.

Vymáhání pohledávek se může značně zkomplikovat kvůli novele exekučního řádu

V listopadu minulého roku prošla v Poslanecké sněmovně prvním čtením novela nynějšího exekučního řádu. Novela přináší čtyři zásadní změny. **Jedná se o změny v oblasti srážek z mezd, teritoriality soudních exekutorů, zavedení povinných záloh a zastavení neúspěšných exekucí.**

Legislativa v oblasti srážek z mezd se v posledních letech značně změnila a sazby se i nadále snižují. V červnu 2019 došlo k navýšení hranice čistého zbytku mzdy, což znamenalo propad plnění vymoženého exekučními úřady o 25 %. Od 1. 4. 2020 a 1. 7. 2020 dochází ke změnám výpočtu nezabavitelné částky a životního minima. Tím pádem dojde např. u ženatého jedince se dvěma dětmi, který má celkový příjem do 15.500 Kč, ke změně vymahatelné částky o 100 %. V současnosti se jednalo o částku 1.416 Kč, která se po novelizaci změnila na vymahatelnou částku 0 Kč.

Dalším následkem novelizace, bude-li odsouhlasena, je **pozbytí práva na výběr soudního exekutora**. Doposud má každý oprávněný právo na výběr soudního exekutora dle svých preferencí, tedy např. dle blízkosti, efektivitě, zda požaduje jistotu či nikoli. Od platnosti novely již takové právo oprávněným přiznáno nebude. Vznikla by místní příslušnost, jako je tomu v současnosti u soudů.

Požadování jistoty je doposud právo exekutora, který si takto může zajistit zaplacení svých nákladů. Dle nového ustanovení § 43b exekučního řádu **bude oprávněnému uložena povinnost uhradit zálohu na provedení exekuce**. Je tak možné, že věřitelé budou platit jak za projednání své žaloby, tak i za výkon rozhodnutí.

Jak je výše zmíněno, novela projednává i **možnost zastavení neúspěšných exekucí**. Takový postup je běžný například na Slovensku, kde dojde k zastavení „starých“ exekucí, které byly zahájeny před 1. 4. 2017 a byli bezúspěšní po dobu pěti let. V případě přijetí nové úpravy by měl soudní exekutor povinnost zastavit exekuci, pokud nedošlo alespoň k částečnému uspokojení pohledávky v posledních 3 letech.



Březen 2020

Nenašli jste v oběžníku odpověď na otázku, kterou potřebujete právně posoudit? Ozvěte se nám, rádi Vám budeme nápomocní!



Informace obsažené v tomto oběžníku nejsou právními radami pro konkrétní případy. S případnými dotazy na konkrétní situace se na nás neváhejte obrátit.

Kancelář Praha:
Pod Křížkem 428/4
Praha 4 – Braník, 147 00
Tel.: +420 273 136 130

Kancelář Brno
Výstaviště 1
Brno 647 00
Tel.: +420 542 215 356

Kancelář Zlín
Štefánikova 167
Zlín 760 01
Tel.: +420 576 011 385

Kancelář Vídeň
Mooslackengasse 17
Vídeň 1190
Tel.: +43 193 025 3010